

ÅRSMELDING 2010

INTERKOMMUNALT ARKIV FOR BUSKERUD, VESTFOLD OG TELEMAR KKS

En kilde til kunnskap

iKA
KONGSBERG

STYRETS ÅRSBERETNING 2010

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg) har kontorlokaler og magasin i Nansensgate 1 og magasin i Bussedalen 7, Kongsberg.

Arbeidet med å få et samlokalisert og fremtidsrettet arkivsenter har vært selskapets hovedfokus i 2010.

Eiere

Andebu kommune
Asker kommune
Buskerud fylkeskommune
Bø kommune
Flesberg kommune
Flå kommune
Fyresdal kommune
Gol kommune
Hemsedal kommune
Hjartdal kommune
Hof kommune
Hol kommune
Hole kommune
Holmestrand kommune
Horten kommune
Hurum kommune

Kongsberg kommune
Kviteseid kommune
Lardal kommune
Larvik kommune
Lier kommune
Nedre Eiker kommune
Nes kommune
Nissedal kommune
Nome kommune
Nore og Uvdal kommune
Notodden kommune
Nøtterøy kommune
Porsgrunn kommune
Re kommune
Ringerike kommune
Rollag kommune

Røyken kommune
Sande kommune
Sauherad kommune
Seljord kommune
Sigdal kommune
Siljan kommune
Stokke kommune
Svelvik kommune
Telemark fylkeskommune
Tinn kommune
Tjøme kommune
Tokke kommune
Tønsberg kommune
Vinje kommune
Øvre Eiker kommune
Ål kommune

Selskapets organisering og verv

Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste styringsorgan. Ordinært representantskapsmøte ble avholdt 22. april 2010 på Smeltehytta i Kongsberg. Ekstraordinært representantskapsmøte ble avholdt 23. september 2010 på Statsarkivet i Kongsberg.

Representantskapet ble ledet av John Jakobsen, Nedre Eiker kommune.
Harald Lillo Pedersen, Ringerike kommune, var nestleder.

Styret fram til 22. april 2010:

Leder Geir Langhelle Mathiesen, Horten kommune
Nestleder Steffen Stordalen, Siljan kommune
Styremedlem Wenche Fossberg, Buskerud fylkeskommune, til 22. april 2010
Styremedlem Liva Aronsen, Øvre Eiker kommune, til 22. april 2010
Styremedlem Nils Peter Undebakke, Buskerud fylkeskommune, til 22. april 2010
Ansattes representant er June Wahl
Statsarkivet i Kongsberg har observatørplass i styret.

STYRETS ÅRSBERETNING 2010

Varamedlemmer fram til 22. april 2010:

1. vara: Bengt Erlandsen, Svelvik kommune
2. vara: Jørund Ruud, Telemark fylkeskommune
3. vara: Anne Lise Wibstad, Nedre Eiker kommune

Styret etter 22. april 2010

Leder Geir Langhelle Mathiesen, Horten kommune
 Nestleder Steffen Stordalen, Siljan kommune
 Styremedlem Bengt Erlandsen, Svelvik kommune
 Styremedlem Anne Lise Wibstad, Nedre Eiker kommune
 Styremedlem Linda Verde, Buskerud fylkeskommune
 Ansattes representant er June Wahl
 Statsarkivet i Kongsberg har observatørplass i styret.
 Varamedlemmer etter 22. april 2010:

1. vara: Jørund Ruud, Telemark fylkeskommune
2. vara: Hanne Torkelsen, KS Bedrift
3. vara:

Valgkomité

Før 22. april 2010

Leder Knut-Erik Lippert, Svelvik kommune
 Harald Orekåsa, Nome kommune
 Astrid Sommerstad, Kongsberg kommune

Etter 22. april 2010

Leder Astrid Sommerstad, Kongsberg kommune
 Harald Orekåsa, Nome kommune
 Petter Berg, Tønsberg kommune

Ansatte

Wenche Risdal Lund, daglig leder
 Torleif Lind, fagleder
 Steinar Marvik, rådgiver eldre arkiv
 Torfinn Fønseth, fagarbeider
 June Wahl, rådgiver rettighetsdokumentasjon
 Ina Halle-Knutzen, rådgiver formidling
 Knut Jordheim, rådgiver formidling
 Roger Kristoffersen, rådgiver arkivdanning og elektroniske arkiv
 Anne Magnussen, sekretær
 Eli Tuv, fagarbeider
 Marte Osen, protokollregistrering

Tone Elin Sandøy, ordning (sluttet 30. april 2010)
 Vivi Gundersen, ordning
 Vibeke Hammerhaug, formidling/ordning

Eksterne administrative tjenester

Regnskap og lønn ble ivaretatt av Horten kommune.
 Vestfold kommunerevisjon IKS har revidert regnskapet.

Om selskapet

Styret har avholdt ni styremøter og to arbeidsmøter. Styret behandlet 31 saker.

Selskapet hadde 14 tilsatte i 2010, ti faste, tre på tiltaksmidler og en midlertidig. Ett tiltak ble avsluttet. Til sammen utgjorde stillingene 9,8 årsverk (2009: 9,5 årsverk.) Tiltak ikke iberegnet.

Det var to langtidsykemeldinger i 2010 på til sammen 12 uker. Gradert og aktiv sykemelding er iberegnet. Sykefraværet skyldes ikke arbeidsrelaterte forhold. Korttidssykefraværet var 28 dager mot 55 dager i 2009.

Velferdspermisjon var én dag mot ni dager i 2009. Det er ingen lønnsforskjeller basert på kjønn. Selskapet søker bevisst å oppnå en jevn fordeling mellom kvinner og menn, kulturell bakgrunn og aldersfordeling. Selskapet søker å tilrettelegge for ansatte i alle livsfaser. Arbeidet for et godt arbeidsmiljø er en kontinuerlig prosess.

Selskapets virksomhet forurensar ikke det ytre miljøet.

Regnskap 2010 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 179 952. Dette avsettes disposisjonsfondet.

Innsynsforespørsel

“Kommunestyreprotokoll og formannskapets protokoll fra møter i mai og juni år 1930. Kan dere skanne hele møteprotokollene og sende meg.”

REGNSKAP 2010 MED NOTER

Regnskapsskjema - Drift

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter:				
Salgsinntekter	1.630.444,00	1.572.000,00	1.572.000,00	1.518.313,35
Refusjoner	7.675.050,17	6.753.913,00	6.753.913,00	7.271.341,98
Overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre driftsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	9.305.494,17	8.325.913,00	8.325.913,00	8.789.655,33
Driftsutgifter:				
Lønn inkl. sosiale utgifter	5.521.682,45	5.628.601,00	5.628.601,00	5.062.027,88
Kjøp av varer og tjenester	2.945.345,20	2.667.312,00	2.667.312,00	2.892.059,28
Overføringer	589.148,17	0,00	0,00	558.300,98
Kalkulatoriske avskrivninger	81.294,00	0,00	0,00	81.294,00
Andre driftsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter:	9.137.469,82	8.295.913,00	8.295.913,00	8.593.682,14
Brutto driftsresultat:	168.024,35	30.000,00	30.000,00	195.973,19
Finansposter:				
Renteinntekter	42.775,81	90.000,00	90.000,00	60.626,88
Renteutgifter	12.141,86	20.000,00	20.000,00	20.721,64
Avdrag på lån	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Mottatte avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Motpost avskrivninger	81.294,00	0,00	0,00	81.294,00
Ordinært resultat (Res. før interne finansierings)	179.952,30	0,00	0,00	217.172,43
Interne finansieringstransaksjoner:				
Avsetninger	217.172,43	217.172,00	0,00	156.273,62
Bruk av tidligere avsetninger	217.172,43	217.172,00	0,00	156.273,62
Brukt til finansiering av utgifter i kapitalregnsk	0,00	0,00	0,00	0,00
Regnskapsmessig resultat (Res. etter interne fina	179.952,30	0,00	0,00	217.172,43

Regnskapsskjema - Investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer:				
Investeringer i varige driftsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån, kjøp av aksjer og andeler	108.240,00	10.000,00	10.000,00	7.141,00
Sum investeringer	108.240,00	0,00	0,00	7.141,00
Finansiering:				
Bruk av lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00
Salg av Anleggsmidler / fast eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilskudd og refusjoner vedr. investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Bidrag fra årets driftsbudsjett/-regnskap	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	8.240,00	10.000,00	10.000,00	7.141,00
Sum finansiering:	0,00	0,00	0,00	7.141,00
Udekket/udisponert	-100.000,00	0,00	0,00	0,00

REGNSKAP 2010 MED NOTER

Regnskapsskjema - BALANSE

EIENDELER:

Anleggsmidler

Immaterielle eiendeler	0,00	0,00
Faste eiendommer og anlegg	0,00	0,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	386.592,20	467.886,20
Utlån	0,00	0,00
Aksjer og andeler	160.075,00	51.835,00
Pensjonsmidler	3.808.539,00	2.723.298,00
Sum anleggsmidler:	4.355.206,20	3.243.019,20

Omløpsmidler

Varer	0,00	0,00
Kortsiktige fordringer	558.472,61	477.954,89
Premieavvik	0,00	0,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Kasse, bankinnskudd	1.567.844,68	1.247.079,56
Sum omløpsmidler:	2.126.317,29	1.725.034,45
SUM EIENDELER:	6.481.523,49	4.968.053,65

EGENKAPITAL OG GJELD:

Egenkapital

Disposisjonsfond	695.688,82	486.756,39
Bundne driftsfond	0,00	0,00
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk (Drift)	179.952,30	217.172,43
Regnskapsmessig merforbruk (Drift)	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskapet	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskapet	-100.000,00	0,00
Likviditetsreserve	0,00	0,00
Kapitalkonto	-318.539,00	-647.421,00
Sum egenkapital:	457.102,12	56.507,82

Gjeld

Langsiktig gjeld

Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Pensjonsforpliktelser	4.460.740,00	3.577.435,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Annen langsiktig gjeld	400.000,00	500.000,00
Avsetning for forpliktelser	0,00	0,00
Sum langsiktig gjeld:	4.860.740,00	4.077.435,00

Kortsiktig gjeld

Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	1.082.670,37	827.493,03
Premieavvik	81.011,00	6.617,80
Sum kortsiktig gjeld:	1.163.681,37	834.110,83
SUM EGENKAPITAL OG GJELD:	6.481.523,49	4.968.053,65

Memoriakonti

Ubrukte lånemidler	186.994,80	186.994,80
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakontiene	-186.994,80	-186.994,80

Noter til årsregnskapet for IKA Kongsberg IKS

Refusjon fra deltakere i IKS 6 930 619
Selskapet eies nå av 46 kommuner og 2 fylkeskommuner.

Utgifter

Kontorutgifter	115 921
Aviser, tidsskrifter, etc.	5 294
Møtekostnader	48 032
Arkivesker/legg	70 364
Sosiale kostnader	28 534
Gaver	15 115
Telefon, internett, etc.	81 961
Porto, bankgebyrer	38 723
Kurs og opplæring	138 015
Kurs og opplæring til andre	224 797
Reiseutgifter	32 669
Strøm	118 582
Forsikringer	5 640
Lokalleie	1 037 664
Kontingenter	258 882
Opplysningsfond	4 645
Leasing	87 352
Utstyr og inventar	77 358
Serviceavtaler	29 636
Renhold	71 714
Regnskapsføring	71 789
Konsulenttjenester	257 491
Revisjon	20 000
Momskompensasjon	589 148
	<u>3 429 325</u>

NOTE 5 - FORDRINGER OG GJELD TIL DELTAKERKOMMUNER

Kundefordringer	Pr. 31.12.2010	Pr. 31.12.2009
Eierkommuner	302 639	211 802
Andre	51 790	17 691

Det ble foretatt utfakturering like før årsskiftet.

Leverandørgjeld	Pr. 31.12.2010	Pr. 31.12.2009
Eierkommuner	75 000	0
Andre	94 779	149 176

Noter til årsregnskapet for IKA Kongsberg IKS

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i lov om interkommunale selskap. IKA Kongsberg IKS avgir regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper, se forskrift om årsbudsjet, årsregnskap og årsberetning for interkommunale regnskap. Årsregnskapet skal inneholde driftsregnskap, kapitalregnskap, balanseregnskap og noteopplysninger. Det skal baseres på de regnskapsprinsippene som følger av kommuneloven og forskrifter for kommunale og fylkeskommunale budsjetter og regnskaper.

NOTE 2 Oversikt endring arbeidskapital

	Regnskap 2010	Regnskap 2009
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	320 765,12	314 405,28
Endring ihendehaverobl og sertifikater	-	-
Endring kortsiktige fordringer	80 517,72	-313 434,09
Endring premieavvik	-	-
Endring aksjer og andeler	-	-
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	401 282,84	971,19
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-329 570,54	209 060,24
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	71 712,30	210 031,43

NOTE 3 Pensjon

Nøkkeltallene for IKA Kongsberg er:

Netto pensjonskostnad	585 426
Sum amortisert premieavvik	(5 800)
Administrasjonskostnad	26 191
Samlet kostnad	605 817
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.	540 617
Årets premieavvik	(71 000)

ESTIMAT 31.12	
Brutto påløpt forpliktelse	4 380 144
Pensjonsmidler	3 808 539

Tallene over viser samlet sum for alle risikofellesskap IKA Kongsberg har i KLP.

NOTE 4 Eksterne inntekter og utgifter

Inntekter	
Avgiftsfrie inntekter	1 165 290
Avgiftspliktige inntekter	249 104
Momskompensasjon	589 148
Refusjon/tilskudd fra andre	94 887

NOTE 9 - KAPITALREGNSKAP

Utgifter i kapitalregnskapet for IKA Kongsberg IKS er egenkapitaltilskudd til KLP og kjøp av andeler i KDRS. Det er ikke foretatt noe vedtak av representantskapet om inndekning av kjøp av andeler i KDRS.

NOTE 10 - KAPITALKONTO 25990

Debet		Kreditt	
		01.01.2010 IB (Kaf	kr (647 421,00)
		aktivering/avskriv	
		ning av fast	
Salg av fast eiendom og anlegg	-	eiendom	kr -
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	81 294,00	Oppskrivning av fast eiendom og anlegg	kr -
		Aktivering og avskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr -
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	-	Kjøp av aksjer og a	kr 108 240,00
Salg av aksjer og andeler	-	Oppskrivning av aksjer og andeler	kr -
Nedskrivning av aksjer/andeler	-	Utlån	kr -
Avdrag på utlån	-	Avdrag på eksterne l	kr 100 000,00
Avskrivning på utlån	-	Endring pensjonsm	kr 1 085 241,00
Bruk av midler fra eksterne lån	-		
Pensjonsforpliktelser	883 305,00		
31.12.10 BALANSE (Kapital)	(318 539,00)		
SUM DEBIT	646 060,00	SUM KREDIT	kr 646 060,00

Til representantskapet i

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og
Telemark IKS
IKA KONGSBERG

REVISORS BERETNING 2010

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for IKA Kongsberg, som består av balanse per 31. desember 2010, driftsregnskap som viser et ordinært resultat på kr 179 952 og et regnskapsmessig resultat på kr 179 952 avsluttet per denne datoen og noteopplysninger.

Styret og daglig leder ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til IKA Kongsberg per 31. desember 2010, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Borre, den 14. mars 2011

Arild Lohne

Revisjonssjef

Postadresse :	Telefon	Telefax	E-post :
Gannestadveien 2	33 07 13 00	33 07 13 16	post@vestfoldkommunerevisjon.no
Herredshuset			
3184 BORRE	www.vestfoldkommunerevisjon.no		Org.nr. 987 587 847MVA

ARKIVDANNING

Arkivdanning er den prosessen som fører til at arkiver blir skapt. Dette betyr i praksis at fagfeltet beskjeftiger seg med alle delene av dokumentflyten fra postbehandling til arkivering, periodisering og bortsetting. IKA Kongsberg tilbyr sine eiere rådgiving og kurs i alle arkivrelaterte temaer innenfor arkivdanningen. Arkivplanprosjekter, overgang til elektronisk arkiv, omorganiseringsprosjekter, digitaliseringsprosjekter og rutineutarbeidelse er de vanlige temaene for større prosjekter der IKA Kongsberg er med. Når det gjelder kursvirksomheten innenfor fagområdet arkivdanning, har det også i 2010 vært etterspørsel etter k-kodekurs og kurs i den nye offentlighetsloven.

De største enkeltstående prosjektene der IKA Kongsberg har bidratt, har i 2010 vært innføring av fullelektronisk arkiv i kommunene Nome, Bø, Sauherad og Hjartdal. To kommuner fullførte prosjektet i 2010, mens de to

- Det har vært gjennomført 64 kommunebesøk med ulike tema innenfor arkivdanning i 2010
- Det har blitt arrangert 14 kurs med til sammen 389 deltakere innenfor fagområdet

andre skal gå over til fullelektronisk arkiv i løpet av våren 2011. Innenfor disse prosjektene har generell rådgiving, rutineutarbeidelse og opplæring stått sentralt. I tillegg har ferdigstilling og ajourhold av kommunenes arkivplaner på arkivplan.no vært et viktig satsingsområde innenfor arkivdanningsfaget i 2010. Dette vil fortsatt ha prioritet i tiden framover.

Innsynsforespørsel

"I deponert arkiv fra Nes kommune finnes 2 protokoller for Nes kommunale skoger. Nes kommune har 5 skogskoier i sine skoger. Det finnes 2 i Sevrelie skog, 1 i Todalen, 1 ved Stormyra i Nes østmark og 1 ved Langevatn i Nes østmark. Disse ble satt opp ca. 1940 -1950 tror vi. Kan dere ut fra protokollene finne ut når hyttene er stt opp og hvem som har utført jobben. En med etternavn NN menes å ha utført noe arbeid."

Innsynsforespørsel

"Jeg driver med slektsforskning og har funnet ut at min oldefar "ble satt bort som sinnssyk på offentlig bekostning" - i tillegg foreligger det en tidligere dom på min oldemor hvor det står at min oldefar var "halvgal" og "at han har været sindssvag". Jeg fikk tips om å kontakte dere for å høre om dere hadde noen opplysninger i saken som f.eks. hva slags sykdom han hadde, hvor han ble satt bort osv."

FATTIGDOM - EN DOBBEL BYRDE

Norge på 1800-tallet

Artikkel

Folketellingen fra 1801 viser at det var om lag 880 000 mennesker i Norge. Hundre år seinere er tallet steget til ca 2 250 000. Dette har blitt karakterisert som en befolkningseksplasjon. Rundt år 1900 bor en av tre i et tettsted eller en by. Samtidig pågår det en betydelig utvandring til Amerika – en viktig ventil for et relativt fattig norsk samfunn hvor godene var ujevnt fordelt. Det siste skal jeg stoppe litt ved i denne korte teksten. Arbeidet med de fattige ble i all hovedsak ansett som en kommunal oppgave – ikke statlig. Denne oppgaven la beslag på en stor andel av kommunenes daværende beskjedne økonomi og deres arbeidsinnsats. Men hvem var de fattige? Grovt sett ble de delt inn i tre kategorier: Det var 1) foreldreløse barn eller barn der foreldrene ikke var egnet til å oppdra dem, 2) de som av fysiske eller psykiske årsaker ikke kunne arbeide og 3) de som bare delvis kunne fø seg selv og familien.

De barna som falt innenfor den første kategorien, ble satt bort i håndverkslære og tjeneste eller til oppfostring og oppdragelse. For de som av fysiske eller psykiske årsaker ikke kunne arbeide, ble omsorgen ofte utført som legd på landsbygda. I byene ble det benyttet pengebidrag, naturalia eller institusjoner. De som bare delvis kunne fø seg selv og familien, var den mest problematiske gruppa. Etter loven av 1863 skulle ikke disse ha direkte stønad. Men det lå en viss frihet til å utforme omsorgen lokalt. På landet ble denne gruppa delvis tvunget til å ta tilfeldig arbeid eller en form for arbeidspiktig legd. I byene ble det brukt institusjoner som arbeidshus og tvangsarbeidsanstalter eller de fikk penger og varer. Sistnevnte gruppe ble sterkt diskutert i samtiden. Var dette egentlig uverdigg trengende, urette fattige og arbeidsuvilige som utelukkende hadde seg selv å takke for sin situasjon? Eller var mangel på arbeid det egentlige problemet? Det moralske perspektivet hadde lenge en sterk stilling i politikken, men mot slutten av århundret ser vi tydeligere innslag av strukturelle forklaringer og praksis.

Anders Olsen skriver fra Boscobel, Wisconsin i 1868 til foreldre og søsken i Hedalen at "[...] Jeg har aldrig [i Amerika] set Dørene fulde med fatig folk og Nu og Da en rig here som man har maatet haalde Luven i haanden for og defor er Jeg over Bevist at Jeg er i Det land som en ver fatig Burde vere [...]" Anders hadde nok et særlig behov for å forsvare sitt valg om å emigrere, men han peker uansett på et viktig problem. Det har både å gjøre med omfanget av problemet som sådan og det sosiale stigma for den enkelte. I Norge hadde hvert kirkesogn sin fattigkommisjon med hver sin forstander. Og det var mange som trang hjelp. Lier kommune hadde for eksempel hele 19 underdistrikt

som håndterte slike spørsmål. For årene 1891-93 utgjorde fattigskatten i Lier nær 40 prosent av den samlede kommuneskatten. I Øvre Eiker lå den tilsvarende på om lag 54 prosent. I lys av dette er det kanskje lettere å forstå en levende uenighet mellom kommunene om hjemstavn til den fattige eller uenighet mellom fattigdistriktene innad i en kommune. Den økonomiske byrden var betydelig og mange hadde problemer med å betale sin fattigskatt.

Retten til hjemstavn fikk man etter to til tre år sammenhengende botid i en kommune. Dermed ble det viktig for fattigforstanderne å hindre at uønskede personer fikk for lang botid i kommunen. Slike personer gikk ofte under betegnelser som: omstreifere, løsgjengere, fant, omvankere og tiggere. Hva da med de som faktisk hadde sin hjemstavnsrett? Legd var altså fortsatt i bruk på bygda gjennom hele århundret – om det var som omgangslegd eller huslegd. Ved omgangslegd ble de sendt fra gard til gard etter et nøye nedtegnet system. Oppholdet var ofte av svært kort varighet. Systemet bærer preg av å være en desentralisert dugnadsmodell hvor den sosiale omsorgen fordeles på flest mulig og der naturalia er den primære ytelsen. I kildene er det omsorgsbyrden som diskuteres – sjelden eller aldri verdighet for de fattige.

Seint på 1800-tallet ser vi forsøk på å sentralisere de fattige gjennom institusjoner som fattiggarder, kommunegarder og legdsgarder. Dette danner også overgangen til de mer humane pleiehjemmene – med avdelinger for henholdsvis syke og fattige. Politiske strømninger gav et gradvis skifte i holdningene til de fattige. Fra å være i hovedsak et individuelt moralsk problem mente man at løsningen til problemet gikk gjennom det å skape nok arbeid.

Våre dagers omsorgsmodell ville nok likevel ha fortonet seg som en utopi for datidens mennesker – i likhet med både den offentlige og individuelle rikdommen.

Knut J. Jordheim
Formidlingsarkivar
IKA Kongsberg

Kilder

Nerbøvik, Jostein 1993 Norsk historie 1870-1905 Frå jordbruksamfunn mot organisasjonssamfunn Oslo: Det Norske Samlaget
Seip, Anne-Lise 1994 Sosialhjelpstaten blir til Norsk sosialpolitikk 1740-1920 Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
Jordheim, Knut J 2003 Svart, rødt og hvitt, Norske immigranternes holdninger og synspunkter til afroamerikanere og indianere 1838-1875 Hovedoppgave UiO

RETTIGHETSDOKUMENTASJON

Fagområdet:

Rettighetsdokumentasjon er å definere som dokumentasjon vedrørende lovbestemte rettigheter for enkeltpersoner eller grupper av personer. I kommunal forvaltning behandles det store mengder personopplysninger som inngår i personregistre, bl.a. innen barnevern, sosial, oppvekst, helse osv. Kommuner og fylkeskommuner skal etterleve et omfattende lovverk for å tilfredsstille alle krav som stilles. IKA Kongsberg fungerer her som rådgiver, støttespiller og kompetanseinstitusjon.

IKa Kongsberg er eiernes arkivdepot for personregistre som er ute av administrativ bruk. Her forvaltes registrene iht. lovverket når det gjelder ordning, katalogisering, tilgjengelighet og innsyn. I 2010 ble det totalt deponert 82 hyllemeter med rettighetsdokumentasjon.

I takt med økt deponering, øker også etterspørselen og bruken av disse arkivene. I alt ble det behandlet 339 forespørsler om innsyn og tilbakelån i 2010. Innbyggernes bevissthet om hvilke rettigheter man har, forvaltningens forståelse for viktigheten av disse arkivene og ikke minst erstatningsutvalgene som er nedsatt både i vårt distrikt og i andre regioner, har gjort disse arkivene høyst aktuelle for å kunne gjenfinne dokumentasjon om den enkeltes oppvekst.

Arbeidet med å utarbeide søkbare innholdsregistre for barnevernets møtebøker er videreført i 2010. Dette arbeidet har vært prioritert, da protokollene er hyppig i bruk i forbindelse med innsyn- og erstatningssaker. Tidsbruken per innsynsak er betydelig redusert ved hjelp av disse registrene. Ved manuell leting er også risikoen for å

- Det har vært gjennomført 13 kommunebesøk. Tema har vært informasjon, veiledning og befaring av arkivtilstand.
- I forbindelse med opprettelse av Oppreisningsordningen for tidligere barnevernsbarn i Vestfold, har det vært avholdt møte mellom sekretariatet og IKA Kongsberg
- Det er kommet inn 17 deponeringer på til sammen 82 hyllemeter med rettighetsdokumentasjon.
- Det er ordnet og registrert 61 hyllemeter med rettighetsdokumentasjon. Omfanget er redusert med ca. 10 hyllemeter.
- Det har vært 339 forespørsler om innsyn og tilbakelån av rettighetsdokumentasjon
- Det er utarbeidet søkbare innholdsregistre for barnevernsprotokoller fra kommunene Lier, Ringerike og Nøtterøy, samt for møtebok etter Bjerkly barnehem i Sem kommune

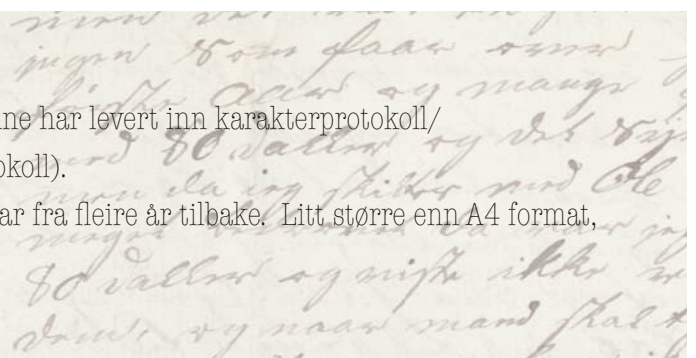
overse opplysninger stor. Denne risikoen er nå minimalisert ved hjelp av registrene.

I samarbeid med tre av våre eierkommuner er det i 2010 utarbeidet retningslinjer for elektroniske personalsaker. Denne er ment som et utgangspunkt for hvordan eierne på best mulig måte kan ivareta sin dokumentasjon, både arkivfaglig og sikkerhetsmessig. Retningslinjene har vært på høring hos eierne, og ferdigstilles våren 2011.

Innsynsforespørsel

“Kan de finne ut om Tokke skule/Tokke kommune har levert inn karakterprotokoll/vitnemålsprotokoll (trur det står vitnemålsprotokoll).

Dette er to stk. håndskrevne vitnemålsprotokollar fra fleire år tilbake. Litt større enn A4 format, og litt grå/gule i fargen.”

FORMIDLING

Fagområdet:

I IKA Kongsbergs strategiplan er det nedfelt en målsetting om å nå ut til alle brukergrupper, og en visjon om å være en kilde til kunnskap. I dette arbeidet står formidling sentralt. Det er derfor en viktig oppgave ved IKA Kongsberg å formidle arkivets unike kildemateriale til et bredt publikum. Slik kan det skape interesse blant lokalhistorikere, slektsforskere, skoleelever, politikere, journalister med flere. En aktiv formidling gjør arkivet relevant for dagens mennesker og kan ha en demokratisk betydning i samfunnet.

Det langsiktige arbeidet med å utvikle en helhetlig arkivformidling mot skolen, er videreført i 2010. Ved utgangen av året sluttførte vi arbeidet med å skape et undervisningsopplegg for ungdomsskoletrinnet i grunnskolen rundt temaet "Fattigomsorgen i Norge".

Parallelt med ovennevnte prosjekt, ble det igangsatt et nytt skoleprosjekt kalt "Straff i skolen". Også dette prosjektet er rettet inn mot ungdomstrinnet. Med utgangspunkt i straffeprotokoller fra tre tidligere folkeskoler (1889-1936), har vi planlagt at disse kildene skal danne grunnlaget for et tegneseriehefte på ca 52 sider. Dette prosjektet søkes finansiert med statlige prosjektmidler.

I 2010 produserte IKA Kongsberg en kort film om fattiglemmet Gjetekari til bruk i skoleprosjektet Fattigdom i Norge. Filmen er basert på en scenisk versjon framført på representantskapsmøtet i 2009.

Arkivdagen 2010 hadde klima som tema. Til denne dagen produserte IKA Kongsberg en digital fortelling om hvordan været påvirket frammøte på skolen for barna tidlig på 1900-tallet. Til fortellingen ble skoleprotokoller fra den lille grendeskolen Gorudvollen i Øvre Eiker kommune brukt som inspirasjon og kildemateriale. Det ble også laget en fotoutstilling med bilder fra den store flommen i Numedalslågen, sommeren 2007. Foto var utlånt fra Laagendalsposten.

Det ble produsert tre utstillingsbannere. Tema for disse var "Kinoene i Larvik", "Kilder til næringslivet" og "Øl- og vinsamling". I tillegg ble det produsert en kalender med kommunale kilder. Kalenderen ble blant annet brukt som julehilsen til eiere og samarbeidspartnere.

- Et undervisningsopplegg til ungdomsskoletrinnet er ferdigstilt
- Det har blitt produsert to digitale fortellinger
- Det ble produsert tre bannere (roll up) til temporære utstillinger
- Det ble produsert en kalender for 2011 med arkivmateriale fra eierkommunene
- Det har blitt produsert seks artikler basert på deponert arkiv
- Det er holdt to foredrag om formidling
- Det har vært 21 avisoppslag i lokalpressen
- IKA Kongsberg har arrangert Arkivenes dag i samarbeid med Statsarkivet i Kongsberg.
- IKA Kongsberg deltok med stand på et arrangement i regi av Databehandling i Slektsforskning (DIS)

Innsynsforespørsel

"I materialet som ble hentet fra Ringerike kommune i fjor sommer var det noe fra gamle Tyristrand kommune.

Kan dere undersøke om det der er en avtale mellom Tyristrand kommune og Tyristrand Vannverk om regnskapsførsel."

Innsynsforespørsel

"I kommunestyresak 187/79 (arkiv 654) ble det behandlet er håndgivelse.

Kan dere se om det ligger en underskrevet kopi av håndgivelsen i saksmappa?"

ELDRE ARKIV

Fagområdet:

Oppbevaring av arkiv er et ansvar som påhviler alle offentlige organer. Staten har i lang tid hatt et eget system med Riksarkiv og Statsarkiver i distriktene til å ta seg av denne oppgaven. Etter forskriftene til arkivloven skal også kommunal forvaltning ha en egen depottjeneste for sine eldre arkiver. Dette ansvaret kan etter arkivforskriften delegeres til en interkommunal depotordning.

IKA Kongsbergs arkivmagasiner er nå helt fulle. Vi har tatt konsekvensen av dette og har derfor kun tatt imot mindre arkivdeler fra eiere med spesielt akutte behov.

På grunn av ordning, registrering og tilgjengeliggjøring av det deponerte materialet merker vi økning i bruken av arkivene både ved forespørsler og lesesalsgjester.

Det er startet et viktig arkivfaglig arbeid rundt registrering og skanning av deponerte fotografier. I løpet av 2010 er det skannet og registrert 90 bilder. Fram til nå er det totalt tre kommuner som har deponert til sammen ca 12 000 bilder.

- Det har kommet inn 27 deponeringer på til sammen 74 hyllemeter administrativt arkiv
- Det er ordnet og registrert 88 hyllemeter administrativt arkiv, og omfanget er redusert med 29 hyllemeter
- Det er bundet inn i alt 422 bind med møteprotokoller, journaler og kopibøker
- Det har vært i alt 161 forespørsler i det kommunale arkivmaterialet
- Det har vært 36 arkivbrukere på lesesalen
- IKA Kongsberg har hatt besøk av 2 historielag med til sammen 14 deltakere
- Det ble arrangert et seminar for kommunearkivinstitusjonene, med standardisering som tema
- Det er startet opp med registrering og skanning av deponerte fotografier
- Total arkivmengde pr 31.12.2010 er 4778 hyllemeter

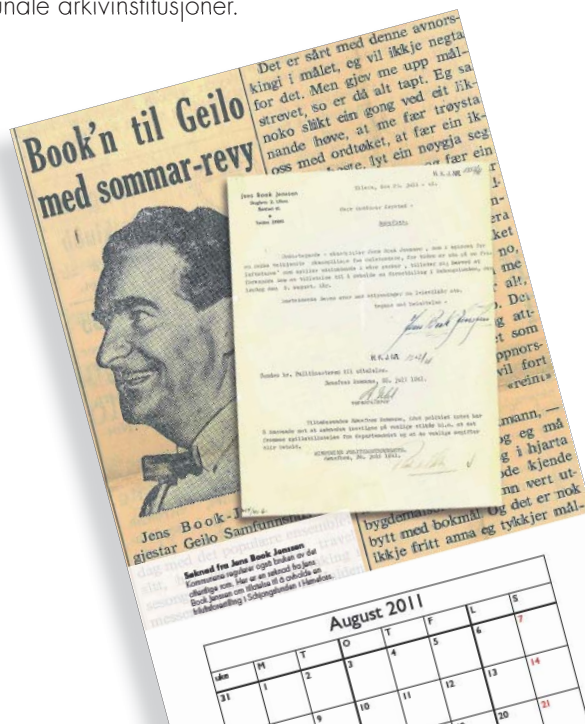
Innsynsforespørsel

“Jeg lurar på om dere kan finne en midlertidig leieavtale som gjelder “et trekantet tomtestykke på nordsiden av Dahls arvefestetomt Enggaten nr 29”. Eiendommens matrikelnr: gnr 1009 bnr 209 i Tønsberg Kommune. Areal 115,8 m2. Formandskapets beslutning av 30.04.1924.”

Innsynsforespørsel

“Kan dere finne noe om mandatet for ungdomsrådet - enten fra Tønsberg eller Sem?”

I februar 2010 var IKA Kongsberg vertskap for et nasjonalt arbeidsseminar for KAI-miljøet. Formålet med seminaret var å få til en bredere felles tankegang rundt arbeid med registrering av kommunale arkiver, blant annet standardisering av arkivbeskrivelser og registrering i Asta. Seminaret hadde 26 deltakere fra tolv kommunale arkivinstitusjoner.

ELEKTRONISK ARKIV

- Det er i alt deponert 27 elektroniske arkiv, hvorav tre i 2010
- Det ble foretatt tre testuttrekk
- Det er utlevert en kopi av elektronisk arkivmateriale.

Fagområdet:

Samfunnets overgang til digital kommunikasjon gjelder også for kommunal sektor. Fagområdet elektronisk arkiv omfatter både uttrekk, tilgjengeliggjøring og vedlikehold over tid, og innebærer de største utfordringene innen arkivfaget.

Utfordringene knyttet til ivaretagelse og tilgjengeliggjøring av elektronisk arkiv blir forsøkt løst gjennom et nasjonalt samarbeid der flere av landets kommunale arkivinstitusjoner deltar.

KDRS (Kommunearkivinstitusjonenes digitale ressurscenter) ble stiftet 19. mai 2010 av IKA Kongsberg og fire andre kommunale arkivinstitusjoner. Ressurscenteret skal bistå med løsninger til utfordringer i håndtering av elektroniske arkiv, og være medlemmenes sikringsdepot.

En revidert rulleringsplan for fagsystemer ble ferdigstilt i 2010.

Tønsberg kommune deponerte et Noark-4 uttrekk som vi har testet. IKA Kongsberg benyttet uttrekksmodulen til ACOS, og denne genererte blant annet 51 xml og 22.677 PDF/A filer, samt rapport.

Videre ble uttrekket testet gjennom Arkn4. Rapporten viser enkelte feil i filene.

IKA Kongsberg deltar i en nasjonal nettverksgruppe for det digitale arkivmiljøet. Her er utveksling av erfaringsbasert informasjon om elektronisk arkiv en viktig oppgave. Hospitering ved IKA Trøndelag og Oslo Byarkiv har gitt en bredere innsikt for blant annet prosessene ved migrering og uttrekksproblematikk.

Katalogopplysninger for elektroniske arkiv ble fortløpende gjort tilgjengelig. Disse opplysningene publiseres på nettsidene.

SENTRALE KURS FOR EIERNE

Arkivmedarbeiderkurs

Det ble avholdt sentralt arkivmedarbeiderkurs for eierne på Kongsberg. Kurset består av tre samlinger på til sammen fem dager. Det faglige innholdet på kurset var grunnleggende innføring i arkivfaget med spesiell vekt på lovverk, rutiner, K-koder, rettighetsdokumentasjon og behandling av eldre og avsluttet arkiv. Det var 14 deltakere på del 1, 17 deltakere på del 2 og 21 deltakere på del 3.

Arkivlederseminar

IKA Kongsbergs årlige seminar for arkivlederne ble i 2010 holdt på Holmestrand fjordhotell. Holmestrand kommune var vertskap for seminaret. Temaet var prosjektledelse, og kursholder var Kari Anne Hoff fra KS Konsulent. Utgiftene til kursholderen ble dekket av OU-midler tildelt av KS. Det var 25 deltakere på arkivlederseminaret.

Kontaktseminar

Kontaktseminaret ble avholdt på Kongsberg 27. oktober med 16 deltakere. Tema for seminaret var Riksrevisjonens undersøkelse av arbeidet med å sikre og tilgjengeliggjøre arkivene i kommunal sektor.

Innsynsforespørsel

“Jag har hittat en del handlingar i er katalog som jag skulle vilja titta närmar på i er läsesal när jag passerar Kongsberg till sommaren. Det gäller följande:

- Fyresdal Skulestyre (mötebok 1927-1948 och korrespondanse och saksdokumenter 1940-1959)

- Fyresdal Jordmor (anmälte födslar, serie G, stycke 1-2 och 5, 1908-1952)

Vill med detta mejl kontrollera att detta verkligen finns i er depot och vill också veta om det finns någon sekretesslagstiftning som kan hindra insyn i dessa arkiv.”

GENERELLE OPPLYSNINGER

HMS

IKA Kongsberg har avtale med Hjelp24 som bedriftshelsetjeneste. I 2010 har det vært gjennomført arbeidsplassvurderinger, og alle ansatte har gjennomgått helseundersøkelse med fokus på livsstil via Hjelp24. HMS-ansvarlig har deltatt på RØRIS kurs i regi av Friskis og Svettis. Alle ansatte har hatt tilbud om trening med inntil én time per uke.

Internseminar

Alle ansatte ved IKA Kongsberg deltok i april på et internt arbeidsseminar på Lampeland i Flesberg kommune. Tema for seminaret var ulike formidlingstiltak.

KAI-konferansen

I september deltok IKA Kongsberg på den årlige konferansen for landets kommunearkivinstitusjoner (KAI). Konferansen ble avholdt i Kristiansand med IKA Vest-Agder IKS som vertsinstitusjon. IKA Kongsberg bidro med ett foredrag. I forbindelse med konferansen ble det også avholdt styringsgruppemøter og eiermøter i de nasjonale samarbeidsprosjektene arkivplan.no, Arkheion, earkiv-nettverk og ledermøtet.

Nettsidene

På IKA Kongsbergs hjemmesider www.ikakongsberg.no og www.detvarengang.no har det i løpet av 2010 vært 17 885 unike brukere. Dette er en økning på ca 4 500 besøkende fra året før. På ikakongsberg.no ble det kontinuerlig publisert oppdateringer av arkivfaglige nyheter, samt informasjon om aktiviteter i regi av oss. På vår formidlingsportal detvarengang.no har det i løpet av 2010 vært publisert seks artikler og to digitale fortellinger.

Sosiale medier

To ansatte har deltatt på kurs i bruk av sosiale medier som formidlingsform. Kurset ble arrangert av Buskerud fylkesbibliotek og ABM-utvikling.

Verv

IKA Kongsberg var representert i Landslaget for lokal- og privatarkiv (LLP) med nestleder i styret og leder i fagseksjonen for kommunale arkiv, leder i KDRS sitt interimsstyre, bedriftsmedlem i KS Buskerud og mentor i KS Bedrifts mentorprogram.

Innsynsforespørsel

“Min familie bodde i sin tid i Saggrenda. Min far ble født i 1923. Jeg er interessert i informasjon om han som ikke står i kirkebøker.

Hvilke kildemateriale har dere som kan inneholde informasjon om han og hvordan er det mulig å få tilgang til denne informasjonen?”

Innsynsforespørsel

“Kommunestyreprotokoll og formannskapetets protokoll fra møter i mai og juni år 1930. Kan dere skanne hele møteprotokollene og sende meg.”

En kilde til kunnskap

IKA Kongsberg
Nansengate 1
3616 Kongsberg
Telefon: 32 76 40 20
E-post: postmottak@ikakongsberg.no

www.ikakongsberg.no www.detvarengang.no